

Sådan stopper du spredning af græsukrudt i høst

Høst: Spredning af ukrudtsfrø fra resistente ukrudtsarter kan give problemer mange år frem i tiden. Find de muligheder, du har, for at begrænse risikoen for at sprede ukrudtsfrøene under høstarbejdet. Rengøring af maskinerne er alfa og omega.

Af Poul Henning Petersen
landskonsulent, Seges.

Med stadig større udbredelse af resistens har spredning af ukrudt fået ekstra stor betydning. Får man indslæbt re-

sistente bestande, kan de ikke bare bekæmpes med kemiske ukrudtsmidler.

Det er en udfordring både at undgå spredning af ukrudt inden for den enkelte mark, mellem marker, mellem ejen-

domme og mellem landsdele. Det kan synes at være en umulig opgave at undgå spredning. Men det vil betale sig at justere den daglige praksis, hvis det kan forebygge spredning af ukrudt, ikke mindst græ-

Resistent agerrævehale+rajgræs

- Der bliver flere og flere resistente ukrudtsbestande. Til og med 2015 er der konstateret 91 bestande med resistent agerrævehale og 33 med resistent ital. rajgræs.
- I en test af frø fra ubehandlede forsøgspareller rundt i Danmark var 30 pct. af de indsamlede prøver af agerrævehale resistente. For rajgræs var der resistens over for SU-midler i 14 pct. af ital. rajgræs og 19 pct. af alm. rajgræs.

Hovedrengøring omfatter rengøring med trykluft og tømming af stenfælden mellem indføringen og tæskecyklinderen. Det er fint som her at rengøre ude i marken, hvis det er en mark, hvor ukrudtet findes i forvejen. Hvis ikke, så gør det hjemme på maskinpladsen. Foto: Lars K. Hansen, St. Heddinge.

Agerrævehale i engrapgræs i en mark, hvor ballepresseren startede for to år siden. Foto: Henning Sjørlev Lyngvig.

Væselhale med dens stak på frøet hænger fast i soldene. Har du væselhale, bør du ved skift til væselhalefrie marker kontrollere, om der efter rengøring stadig hænger frø i soldene. Foto: DLF-Trifolium.

sukrudt, som senere vil udløse øgede omkostninger til kemi, udbyttetab og måske omlægning af sædskiftet.

Fokus på høstmaskinerne

Maskinerne spreder ukrudt, ikke bare inden for marken, men også over lange afstande. Mejetærskeren og halmpresseren er de værste. Presning af halm er en typisk maskinstationsopgave. Og det kan derfor ikke undgås, at ukrudt bliver spredt over store afstande.

Rengøring af en presser gøres bedst ved at have trykluft til rådighed i marken, f.eks. hvis traktoren er udstyret med kompressor. En mulighed er også at bruge en løvblæser, som gartneren bruger til blade om efteråret. Sørg for, at der ikke ligger avner og skidt på maskinen, som falder af i næste mark.

Rengøring light

Ved 'rengøring light' af mejetærskeren åbnes soldene helt op, og blæser og cylinder indstilles med højeste omdrejning. Herefter lader

du mejetærskeren køre i 5-10 minutter med værket slået til. Fej til sidst alle avner og skidt af, inden du kører videre til næste mark.

Hovedrengøring

Hovedrengøring på mejetærskeren omfatter rengøring med trykluft og tømning af stenfælden mellem indføringen og tæskecylinderen. For halmpresseren vil det omfatte tømning af ballekammeret. Vær opmærksom på kroge og døde vinkler, f.eks. ved transportsnegle, hvor avner, skidt og ukrudtsfrø gemmer sig.

Hovedrengøring kræver ifølge frøavlerne, at man kravler ind i maskinen for at blæse alt rent. Det er meget tidskrævende. Er det realistisk, efter at mejetærskeren har været i en mark med resistent rævehale eller rajgræs?

Aftale med maskinstation

Flere og flere landmænd aftaler nu med deres maskinstation, at der bliver brugt lidt tid på at gøre maskinen ren, inden arbejdet går i gang.

Aftal som minimum en

Flere og flere landmænd aftaler med deres maskinstation, at der bliver brugt tid på at gøre maskinen ren, inden arbejdet går i gang. Aftal som minimum en rengøring light.

rengøring light, inden maskinerne kører ind i din mark.

Høststrategi

Jeg har hørt fra en majsavler, der har problemer med hanespore, at han høster marker med hanespore sidst på dagen og gør majshøsteren ren ved fyraften, så han næste dag kan starte i marker, som endnu er fri for hanespore. Dette princip er selvfølgelig også særdeles relevant ved høst af alle andre afgrøder.

Et ukrudtsproblem starter typisk i en plet, hvis man ellers opdager det i tide. Det er en fordel, hvis ukrudtsproblemet kan begrænses og ikke spredes til hele marken. En afgrænset plet bør slet ikke høstes, men afslås eller nedvisnes inden frøsætning. Ellers kan en strategi være at høste pletten til sidst, hvis maskinen ellers gøres ren inden høst af næste mark.

Er et problem udbredt, eller er der ikke mulighed for en rengøring inden høst af næste mark, er det en bedre strategi at høste den befængte del af marken eller pletten først og efter en 'rengøring light' høste den 'rene' del af marken. På den måde er der størst sandsynlighed for at mejetærskeren er ren, når den forlader marken.

Transport

Rapsplanter ses ofte i vejkannten. Det er en påmindelse om, at spredning af frø sker under transport af korn og frø.

Overdækning af vognlæs under transport er derfor en god ide.